

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

**Saxonia || Et || Metropolis || Alberti Crantzii || Historici
Doctiss. Sacrae || Theologiae & Iuris Canonici Doctoris ||
celeberrimi, ac Ecclesiae Ham-||burgensis quondam
Decani**

Krantz, Albert

Coloniae, 1574

Capvt VII.

urn:nbn:de:hbz:466:1-11453

compleret, Fridericum re infecta redire compulit. Indè
verò crescentibus per Italiam malis, tota in commotione
per tempora Friderici permansit.

CAPVT VII.

Saxonia interim sub Ottone Brunswicensi, & Al-
berto Saxoniæ ducibus conqueuit: Adolphus etiam
comes Holsatiæ rebus benè gestis in prouincia, cum filiam
suam Abel duci Slesuicensi nuptam tradidisset, ipse
cum vxore, deuotionis gratia militaturus, se contulit in
Liouoniam cum expeditis. Hic prorsus locus aperit, non
esse tertium Adolphum, qui regem Dania vicerit, quiq;
in Liouoniam ad militiam sit profectus: nam is hoc tem-
pore, si vixit, non erat minor octogenario: cuius pater ad
sexagesimum quartum fuit casus apud Demynum, cum
ipse puer esset. Idem verò iste Adolphus post duos an-
nos reuersus, cum ageretur annus Christi quadrage-
simus post mille ducentos, rebus in Holsatia ad bonum
modum constitutis, cum filij eius duo, Iohannes & Ger-
hardus, studijs literarum Parisio inseruirent, tertius
Luderus admodum paruulus esset, administrationem
terra permisit Abel duci genero suo, ipse ordinem Mino-
rum ingreditur, die Hippolyti in Hamburgo, cum duo-
bus militaribus de Ghikow. Hic tum erat feruor in diui-
nam religionem apud nobilitatem: Equidem nouitas rei
plurimum inuitauit: Deferbuit enim charitas in secu-
lo, deferbuit in religionibus alijs approbatis: quo fuit
conspicior nouus ille in diuina religione calor. Ferunt,
eundem Adolphum voto se adstrinxisse, cum immineret
hoc grande pralium in Bornehouede, vt si victoriam
parti sua permitteret altissimus, redderet se fratribus Mi-
noribus. Rebus quamprimum in terra constitutis, vouit,
& reddidit. Vbi sacram vestem accepit, in laicatu Do-
mino

mino seruiturus: coepit, vt erat literis satis eruditus, se-
 cum cogitare, si fortè posset apostolica dispensatione ad
 sacros ordines peruenire: Eamq; cogitationem magis
 ac magis animo voluens, permittente Guardiano suo,
 iter inijt de more fratrum pedes, vrbem Romam inuisi-
 re, simul & calentia loca de recenti memoria diui patris
 Francisci, in quibus adorare Dominum, maxima deuo-
 tionis pars fuit, visitare. Romam veniens, summo Peni-
 tentiario omnem causam detexit de integro: quid in
 effusione sanguinis, dum pralijs interesset, egerit: patri-
 am repetens ditionem, & eam defendens, rursus aduer-
 sus infideles in Liuonia pugnans. Quae cum planè expo-
 suisset, apostolicam supplex dispensationem petiuit, vt
 ad sacros ordines permitteretur. Erat tum in apostolica
 sede IIII. Innocentius, summus ipse doctor, qui consilijs
 iurisperitorum nò multùm indigeret, ipse omnium peri-
 tissimus: perpensa viri nobilitate, & diuina zelo religi-
 onis, simul etiam de communionem sacri ordinis, què tum
 gerebat, dispensationem promptus impendit, vt sacros
 ordines & sumeret, & vbi accepisset, etiam exequere-
 tur. Quo impetrato, omnia se regna mundi assequutum
 reputabat: Ità gaudio gaudens tripudiabat, quod in
 sortem Domini admitteretur, subdiaconatum in vr-
 be capiens: sacra deindè diui Francisci loca inuisit,
 à fratribus, qui tum locis praerant, perbenignè acce-
 ptus: Hic, inquit, sanctus orabat: hic stigmata
 vulnerum Christi promeruit: ibi visionem vidit, illic
 alijs claruit miraculis. Hæc cum oculis suis omnia illu-
 strasset, multùm vbiquè lachrymatus, valesfacto fratri-
 bus, in Holsatiam suam repedauit. Sacris deindè ordi-
 nibus per sua tempora alijs susceptis, primum altaris
 ministerium peregit in humilima capella, quam in
 pro-

profundissimo saltu fratres habuere, dum illac iter age-
 rent, ibi orantes: Deinde publicè Hamburgi in conuen-
 tu fratrum suorum Missam, cunctis collachrymantibus,
 peregit. Virum in seculo aliquandò nominatissimum,
 nunc in abiectissima veste mendicantem: & ad altare,
 diuinum officium celebrantem, mirati: Hæc est, inqui-
 unt, mutatio dexteræ excelsi. Quis enim alius ex tam
 glorioso milite seculi faceret tam humilem peditem
 Christi? Monasterium sui ordinis, ipse manibus multa
 molitus, in oppido Kÿl, vbi nunc requiescit, curauit eri-
 gere: Eleemosynas suorum quondam subditorum hu-
 militè poscens & accipiens: Curauit quoquè ecclesi-
 am in terra Aldenburgensi, quæ noua dicitur, erigere, in
 honorem Diui Antonij fratris sui ordinis: quauis re-
 rum ignari, patrociniū deriuent ad Aegyptium Anto-
 nium. Cùmque multum sollicitè laboraret in erectione
 dicti monasterij in oppido Kÿl, ibat ostiatim, lac in hy-
 driam mendicans, vt haberent operarij & fratres, quo
 inter laborandum per æstum reficerentur. Media iam
 platea, vbi declinare iter non poterat, ibat hydriam ba-
 iulans lacte plenam: & cùm obuios habuisset filios
 sublimes in equis, comitum more secularium, passus est
 humanitè aliquid, vt rubore cœperit perfundi: Sed ille
 infremuit, & robur mentis aduocans, cùm adhuc in
 conspectu essent filij, hydriam leuatam super caput euer-
 tit, sese totum à vertice lacte perfundens, dixit q̄: Infe-
 lix erubisti Christi pauperiem, baiulare lac in mani-
 bus, nunc vel in capite ostende quid portaueris. Quis
 non iure miretur tantam humilitatem, patientiam,
 fortitudinem? Vixit autem in religione annis qua-
 tuordecim, peruenitque ad annum Christi sexagesi-
 mumprimum, tumulatus sub lapide quadro in cho-

ro fratrum in oppido memorato. Indè verò redeuntes, exequamur quæ in medio fuere tempora sub Imperatore Friderico secundo.

CAPVT VIII.

Imperator interim Fridericus à Papa multis ex causis excommunicatus, quas in bulla declarauit, diu permansit in sordibus. Explicuimus autem causas in Metropoli, & quid indè Imperator cardinalibus rescripserit. Pontifex verò sollicitauit archiepiscopos & episcopos, vt Imperatorem excommunicatum cunctis denunciarent: sed episcopi Teutonia, nè hoc fieret, supplicarunt, veriti tyrannidem eius. In Francia autem, Anglia, & Dania, denunciabatur sine timore: Quæ res interim inualuit, vt cum Imperator seuitia modum non poneret, crucem etiam in ipsum, quasi Christo perfidum Papa faceret predicari. Indè etiam principes electores, ad alium eius loco surrogandum, commonuit pontifex. Sed diu restitère, expectantes, si fortè admonitus Fridericus respiceret. Quo tempore maior etiam timor incubuit Christianismo de Tartaris gente Scythica: qua more veterum nationum sinibus suis egressa, populatur provincias, etiam Christianas. Nam diuisis agminibus, alij Orientem, alij Occidentem inuasere: qui Poloniam Rusiamque oppugnantes, latissimos illos Sarmatia campos, quos vsque hodiè tenent, occupauerunt. Cessere illis Poloni Rusique de aridis campis, vbi nulla fruges, sola pecora valent. Pastoralis enim populus Tartari, qui lac concretum, cum sanguine potat equino: quod multò antè scripsit Virgilius de Gelonis. Singulare Dei flagellum, de inundationibus populorum per terras, & quod à vetustissimis temporibus corrigendo orbi Deus immisit. Imperator interim, cum Papa concilium prælatorum